

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه یزد
دانشکده علوم انسانی
گروه جغرافیا

پایان نامه
برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

ارزیابی ظرفیت های خدماتی - فضایی گردشگری سلامت

با تاکید بر گردشگری درمانی (مطالعه موردی: شهر یزد)

استاد راهنما: دکتر محمدرضا رضایی

استاد مشاور: دکتر محمدحسین سرائی

پژوهش و نگارش: زهرا طاهرزاده

شهریورماه ۱۳۹۲

قدردانی

با سپاس از خداوند متعال که هرچه دارم از اوست.

با تشکر و سپاس از استاد دانشمند و پر مایه‌ام جناب آقای دکتر رضایی که از محضر پرفیض تدریس و راهنمایی شان بهره‌ها برده‌ام.

با امتنان بیکران از مساعدت‌های بی‌شائبه‌ی جناب آقای دکتر سرایی ریاست محترم گروه جغرافیا. با سپاس بی‌دریغ خدمت جناب آقای دکتر مستوفی‌الممالکی و تمامی اساتید و دوستانی که مرا صمیمانه و مشفقانه یاری داده‌اند.

با تقدیر و درود فراوان خدمت پدر و مادر بسیار عزیز، دلسوز و فداکارم که پیوسته جرعه نوش جام تعلیم و تربیت، فضیلت و انسانیت آن‌ها بوده‌ام و همواره چراغ وجودشان روشنگر راه من در سختی‌ها و مشکلات بوده است.

با تشکر خالصانه خدمت همه کسانی که به نوعی مرا در به انجام رساندن این مهم یاری نموده‌اند. و در پایان، از آن که سایبان عشق، آرامش و تکیه‌گاه امن و آسایش و برترین آموزگار خوش بینی و امید من در دوران تحصیل بود تشکر و قدردانی می‌نمایم، به پاس محبت و زحمات بی‌دریغش...

تقدیم به:

تمامی بیمارانی که رنج سفر را به امید سلامتی به تن می‌خرند و همه کسانی که لحظه‌ای بعد انسانی و وجدانی خود را فراموش نمی‌کنند و بر آستان گران سنگ انسانیت سر فرود می‌آورند و انسان را با همه تفاوت‌هایش ارج می‌نهند.

چکیده

امروزه گردشگری از معدود بخش‌های خدماتی است که فرصت‌های مناسب را برای تجارت تمامی ملل جهان فارغ از میزان توسعه یافتگی آن‌ها فراهم آورده است. به گونه‌ای که از گردشگری به صنعت تعبیر شده و بعد از صنعت نفت و خودرو به عنوان صنعت سوم درآمدساز جهان شناخته می‌شود. گردشگری سلامت و مراقبت‌های بهداشتی نیز یکی از پرسرعت‌ترین رشد‌ها را در صنعت گردشگری دنیا دارد. ایران با وجود قابلیت‌های زیادی که در زمینه جذب گردشگری سلامت به ویژه گردشگری درمانی به دلیل کیفیت مناسب درمان و پایین بودن هزینه درمان دارد می‌تواند بخش مهمی از این بازار را به خود اختصاص دهد. شهر یزد نیز به دلیل زمینه‌های مساعد پزشکی و وجود مرکزیت جغرافیایی می‌تواند به عنوان محور تشخیصی درمانی منطقه جنوب و جنوب شرق کشور باشد. این پژوهش از نظر هدف تحقیق کاربردی- توسعه‌ای و روش آن توصیفی- تحلیلی است؛ ضمن آن‌که در روند تحلیل پژوهش از آزمون‌های مناسب در نرم‌افزارهای SPSS و Minitab بهره گرفته شده است. در راستای جمع‌آوری اطلاعات پس از تعریف عملیاتی هر کدام از متغیرهای پژوهش و بدست آوردن شاخص‌ها در زمینه ارتقاء گردشگری درمانی در سطح شهر یزد، علاوه بر برداشت میدانی و مصاحبه با متخصصین در زمینه مذکور، با توجه به حجم نمونه بدست آمده از فرمول کوکران، ۲۳۰ پرسشنامه در سطح مراکز درمانی مورد مطالعه توزیع گردید. پژوهش حاضر با هدف ارزیابی و ارتقاء ظرفیت‌های خدماتی- فضایی مراکز درمانی در سطح شهر یزد در راستای بررسی این فرضیه‌ها که بین افزایش ظرفیت‌های خدماتی- فضایی و افزایش گردشگران درمانی رابطه معناداری وجود دارد، همچنین مردمی که از گردشگری درمانی استفاده می‌کنند تصور می‌کنند مراقبت‌های پزشکی از لحاظ کیفیت و کمیت در محل زندگی شان مقرون به صرفه نیست؛ گام برداشته است. نتایج فرضیات مذکور حاکی از آن است که با افزایش ظرفیت‌های خدماتی- فضایی گردشگران درمانی نیز افزایش پیدا خواهد کرد؛ بنابراین باید تمهیدات لازم جهت ارتقاء و افزایش ظرفیت‌های خدماتی- فضایی صورت بگیرد. همچنین علت وجود بسیاری از گردشگران درمانی در شهر یزد، پایین بودن

خدمات و امکانات درمانی، هزینه درمان بالاتر و زمان انتظار بیشتر در شهر محل زندگی‌شان بوده است. در نتیجه همچنان با ایجاد تمهیداتی به منظور افزایش کمیت و کیفیت خدمات و امکانات درمانی در شهر یزد باید سعی در افزایش و ارتقاء وضعیت توریسم درمانی در شهر یزد داشت. در نهایت در راستای ارتقاء سطح کمی و کیفی گردشگری درمانی در سطح شهر یزد و مراکز درمانی منتخب، پیشنهادات اجرایی و کاربردی مناسب ارائه شده است.

کلید واژه‌ها: گردشگری درمانی، ظرفیت‌های خدماتی-فضایی، ارزیابی، شهر یزد.

فهرست مطالب

عنوان.....	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: مشخصات پژوهش	
۱-۱- بیان مسأله	۶
۲-۱- اهمیت پژوهش	۹
۳-۱- محدوده مورد مطالعه.....	۱۱
۴-۱- اهداف پژوهش	۱۱
۵-۱- فرضیات پژوهش	۱۲
۶-۱- روش تحقیق و مراحل آن.....	۱۲
۱-۶-۱- جامعه آماری	۱۳
۲-۶-۱- روش برآورد حجم نمونه	۱۳
۷-۱- پیشینه‌ی پژوهشی	۱۳
۱-۷-۱- مروری به پژوهش‌های خارجی	۱۳
۲-۷-۱- مروری به پژوهش‌های داخلی	۱۹
۸-۱- محدودیت‌های پژوهش	۲۱
۹-۱- کاربرد نتایج پژوهش	۲۲
جمع‌بندی فصل اول	۲۲

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

مقدمه:	۲۶
۱-۲- تعاریف و مفاهیم:	۲۷
۱-۱-۲- گردشگری	۲۷
۲-۱-۲- گردشگری پایدار	۲۹
۳-۱-۲- گردشگری سلامت	۳۱
۴-۱-۲- گردشگری درمانی	۳۳
۲-۲- گونه‌شناسی صنعت گردشگری	۳۵
۱-۲-۲- گردشگری تفریحی، استراحت و دیدار بستگان	۳۵
۲-۲-۲- گردشگری درمانی	۳۶
۳-۲-۲- گردشگری مذهبی	۳۶
۴-۲-۲- گردشگری تاریخی و فرهنگی و هنری	۳۶

۳۷	۵-۲-۲- گردشگری ورزشی
۳۷	۶-۲-۲- گردشگری اقتصادی و بازرگانی
۳۷	۷-۲-۲- همایش‌ها
۳۸	۳-۲- عوامل موثر بر گردشگری پزشکی
۴۳	۴-۲- موانع گسترش گردشگری پزشکی
۴۳	۵-۲- پیش‌بینی آینده گردشگری پزشکی
۴۴	۱-۵-۲- روند دموگرافیک (جمعیتی):
۴۴	۲-۵-۲- روند سبک زندگی:
۴۴	۳-۵-۲- جهانی شدن نظام مراقبت‌های بهداشتی:
۴۵	۴-۵-۲- پایگاه‌های مراقبت بهداشتی:
۴۶	۵-۵-۲- سرمایه‌گذاری مشترک، نشان تجاری:
۴۶	۶-۵-۲- راه‌حل‌های بخش دولتی:
۴۶	۷-۵-۲- بازاریابی:
۴۷	۸-۵-۲- پرداخت هزینه‌های گردشگری پزشکی:
۴۷	۹-۵-۲- ائتلاف و تخصص‌گرایی:
۴۸	۶-۲- گردشگری سلامت در جهان
۵۰	۷-۲- تجربیات برخی کشورها در زمینه گردشگری پزشکی
۵۱	۱-۷-۲- هندوستان
۵۳	۲-۷-۲- مالزی
۵۳	۳-۷-۲- ترکیه
۵۴	۴-۷-۲- اردن
۵۵	۵-۷-۲- سنگاپور
۵۵	۶-۷-۲- فیلیپین
۵۷	۸-۲- بازار گردشگری سلامت- پزشکی در جهان
۵۸	۹-۲- بازار گردشگری سلامت- پزشکی در آسیا
۶۱	۱۰-۲- مزیت‌ها و محدودیت‌های صنعت گردشگری سلامت در کشورهای مختلف
۶۳	۱۱-۲- گردشگری سلامت در ایران
۶۵	۱۲-۲- وضعیت موجود گردشگری پزشکی در ایران
۷۳	۱۳-۲- بررسی پژوهش‌های مربوط به گردشگری درمانی در سطح بین‌المللی و ملی
۷۳	۱-۱۳-۲- سطح بین‌المللی
۷۸	۲-۱۳-۲۲- سطح ملی
۷۹	جمع بندی فصل دوم (چارچوب نظری پژوهش)

فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

۸۲ مقدمه
۸۳ ۱-۳- روش‌شناسی پژوهش
۸۴ ۱-۱-۳- متغیرهای تحقیق
۸۴ ۲-۱-۳- عملیاتی کردن متغیرهای تحقیق
۸۷ ۳-۱-۳- تدوین گویه‌های مناسب
۸۹ ۲-۳- روش‌های جمع‌آوری اطلاعات
۹۰ ۳-۳- روایی و پایایی پرسشنامه
۹۰ ۱-۳-۳- تعیین پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه
۹۱ ۲-۳-۳- تعیین اعتبار (روایی) پرسشنامه
۹۲ ۴-۳- روش نمونه‌گیری و تعیین حجم نمونه
۹۲ ۱-۴-۳- حجم جامعه
۹۲ ۲-۴-۳- نمونه آماری و روش محاسبه حجم نمونه
۹۳ ۳-۴-۳- روش نمونه‌گیری
۹۴ ۵-۳- طراحی پرسشنامه و تدوین جدول اطلاعات میدانی
۹۵ ۶-۳- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۹۷ ۷-۳- خلاصه‌ای بر ویژگی‌های جغرافیایی شهر یزد
۹۷ ۱-۷-۳- ویژگی‌های طبیعی
۹۷ ۱-۱-۷-۳- موقعیت جغرافیایی و تقسیمات سیاسی استان و شهرستان یزد
۹۸ ۲-۱-۷-۳- زمین‌شناسی و توپوگرافی
۹۹ ۳-۱-۷-۳- آب و هوا
۱۰۰ ۱-۳-۱-۷-۳- دما
۱۰۱ ۲-۳-۱-۷-۳- بارش
۱۰۲ ۸-۳- ویژگی‌های جمعیتی شهر یزد
۱۰۳ ۹-۳- قلمرو مکانی تحقیق
۱۰۵ ۱-۹-۳- بیمارستان شهید صدوقی
۱۰۶ ۲-۹-۳- مرکز قلب افشار
۱۰۶ ۳-۹-۳- بیمارستان سوانح سوختگی شهید صدوقی
۱۰۷ ۴-۹-۳- مرکز تولید مثل
۱۰۸ ۵-۹-۳- بیمارستان مجیبیان
۱۰۸ ۶-۹-۳- بیمارستان مرتاض
۱۰۹ ۷-۹-۳- بیمارستان مادر
۱۱۱ جمع‌بندی فصل سوم

فصل چهارم: یافته‌ها و نتایج تحقیق

مقدمه	۱۱۴
۱-۴- تحلیل توصیفی	۱۱۵
۱-۱-۴- وضعیت سنی افراد مورد مطالعه	۱۱۵
۲-۱-۴- جنسیت گروه مورد مطالعه	۱۱۵
۳-۱-۴- توزیع جغرافیایی پاسخگویان بر حسب مراکز درمانی	۱۱۶
۴-۱-۴- شهر مبدأ گروه مورد مطالعه	۱۱۶
۵-۱-۴- قومیت گروه مورد مطالعه	۱۱۷
۳۴-۱-۶- میزان تحصیلات گروه مورد مطالعه	۱۱۸
۷-۱-۴- شغل بیماران مورد مطالعه	۱۱۸
۸-۱-۴- درآمد سرپرستان گروه مورد مطالعه	۱۱۹
۹-۱-۴- مذهب گروه مورد مطالعه	۱۱۹
۱۰-۱-۴- مدت اقامت گروه مورد مطالعه در شهر یزد	۱۲۰
۱۱-۱-۴- نوع اقامت گروه مورد مطالعه در شهر یزد	۱۲۰
۱۲-۱-۴- نحوه آشنایی گروه مورد مطالعه با مراکز درمانی	۱۲۱
۱۳-۱-۴- نوع بیماری گروه مورد مطالعه	۱۲۱
۱۴-۱-۴- اولویت انتخاب مراکز درمانی گروه مورد مطالعه	۱۲۲
۲-۴- امکانات مراکز درمانی منتخب	۱۲۳
۳-۴- یافته‌های تحلیلی مبتنی بر آمار استنباطی	۱۲۵
۱-۳-۴- تحلیل مولفه‌های اصلی	۱۲۵
۲-۳-۴- سنجش رابطه بین افزایش ظرفیت‌های خدماتی- فضایی و افزایش گردشگران	۱۲۷
۳-۳-۴- مقرون به صرفه بودن کمیت و کیفیت مراقبت‌های پزشکی در شهر یزد	۱۲۹
جمع‌بندی فصل چهارم:	۱۳۵

فصل پنجم: آزمون فرضیات، نتیجه‌گیری و پیشنهادات

مقدمه	۱۳۸
۱-۵- آزمون فرضیات	۱۳۹
۱-۱-۵- نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها	۱۳۹
۲-۱-۵- آزمون فرضیه اول	۱۳۹
۳-۱-۵- آزمون فرضیه دوم	۱۴۱
۲-۵- نتیجه‌گیری	۱۴۴
۳-۵- پیشنهادات	۱۴۷
۴-۵- آینده پژوهش	۱۴۹

منابع و مأخذ	۱۵۱
منابع فارسی	۱۵۲
منابع لاتین	۱۵۵
منابع مجازی	۱۵۹

فهرست جداول

عنوان	صفحه
-------	------

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

جدول ۱-۲: اشکال عمده گردشگری	۳۸
جدول ۲-۲: عوامل موثر بر گردشگری پزشکی	۳۹
جدول ۳-۲: عوامل تاثیرگذار بر رونق صنعت گردشگری پزشکی در متون مختلف	۴۱
جدول ۴-۲: روند تاریخی و رشد صنعت گردشگری سلامت	۴۹
جدول ۵-۲: روند تاریخی و رشد صنعت گردشگری پزشکی	۴۹
جدول ۶-۲: همکاری و مشارکت بین بخش خصوصی در سطح کلان	۵۶
جدول ۷-۲: بررسی اجمالی سفرهای پزشکی در آسیا	۵۹
جدول ۸-۲: گردشگری پزشکی از کشورهای مبدا و مقصد	۶۰
جدول ۹-۲: محدودیت‌های موجود بر رونق گردشگری سلامت در کشورهای مطرح در سال ۲۰۱۰	۶۱
جدول ۱۰-۲: مزیت‌های رقابتی گردشگری سلامت در کشورهای مطرح در سال ۲۰۱۰	۶۲
جدول ۱۱-۲: مبدا و تعداد گردشگران سلامت وارد شده به ایران در سال ۱۳۹۱	۶۸
جدول ۱۲-۲: بررسی عوامل ایجادکننده مزیت رقابتی در ایران	۷۰
جدول ۱۳-۲: تعداد گردشگران سلامت و میزان سرمایه گذاری در این صنعت در افق سال ۱۴۰۰	۷۲
جدول ۱۴-۲: عوامل شش گانه مدل (ام.ای.سی)	۷۶

فصل سوم: روش شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

جدول ۱-۳: متغیرهای تحقیق	۸۴
جدول ۲-۳: شاخص‌های موثر بر گردشگری سلامت	۸۷
جدول ۳-۳: تدوین گویه‌های مناسب با فرضیات	۸۸
جدول ۴-۳: نسبت تعداد حجم نمونه در مراکز درمانی شهر یزد	۹۳
جدول ۵-۳: سهم جمعیت شهر یزد از جمعیت شهری طی سال‌های ۹۰-۱۳۵۵	۱۰۲

فصل چهارم: یافته‌ها و نتایج تحقیق

۱۱۵	جدول ۴-۱: توزیع فراوانی سنی
۱۱۵	جدول ۴-۲: توزیع فراوانی جنسیت افراد پرسش شونده
۱۱۶	جدول ۴-۳: توزیع گردشگران در مراکز درمانی
۱۱۷	جدول ۴-۴: فراوانی استان‌های مبدأ گردشگران درمانی
۱۱۷	جدول ۴-۵: تعداد و انواع قومیت‌های گردشگران درمانی
۱۱۸	جدول ۴-۶: توزیع فراوانی سطوح تحصیلی گردشگران درمانی
۱۱۸	جدول ۴-۷: توزیع اشتغال گردشگران درمانی
۱۱۹	جدول ۴-۸: میزان درآمد گردشگران درمانی
۱۱۹	جدول ۴-۹: توزیع ادیان گردشگران درمانی
۱۲۰	جدول ۴-۱۰: تعداد روزهای اقامت گردشگران درمانی در شهر یزد
۱۲۰	جدول ۴-۱۱: محل اقامت گردشگران درمانی در شهر یزد
۱۲۱	جدول ۴-۱۲: نحوه آشنایی گردشگران درمانی با مراکز درمانی
۱۲۱	جدول ۴-۱۳: انواع بیماری‌های گردشگران درمانی
۱۲۲	جدول ۴-۱۴: اولویت انتخاب مراکز درمانی گردشگران درمانی
۱۲۳	جدول ۴-۱۵: اطلاعات میدانی مراکز درمانی شهر یزد
۱۲۴	جدول ۴-۱۶: مقایسه تعداد مراکز درمانی و کمپینگ‌ها بین سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۹۱
۱۲۵	جدول ۴-۱۷: نتایج آزمون بارتلت و ک. ام. ا
۱۲۶	جدول ۴-۱۸: ماتریس مولفه‌های اصلی
۱۲۸	جدول ۴-۱۹: گویه‌های مربوط به ظرفیت‌های خدماتی-فضایی
۱۲۹	جدول ۴-۲۰: نتایج آزمون T تک نمونه‌ای
۱۳۱	جدول ۴-۲۱: گویه‌های مربوط به کمیت و کیفیت مراقبت‌های پزشکی
۱۳۲	جدول ۴-۲۲: نتایج آزمون کوواریانس
۱۳۳	جدول ۴-۲۳: نتایج آزمون کرولیشن
۱۳۴	جدول ۴-۲۴: آنالیز واریانس آنوا
۱۳۴	جدول ۴-۲۵: ضرایب مشترک

فصل پنجم: آزمون فرضیات، نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۴۰	جدول ۵-۱: نتایج آزمون T تک نمونه‌ای
۱۴۱	جدول ۵-۲: نتایج آزمون کوواریانس
۱۴۲	جدول ۵-۳: نتایج آزمون کرولیشن
۱۴۲	جدول ۵-۴: آنالیز واریانس آنوا

فهرست نمودارها

عنوان..... صفحه

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

- نمودار ۱-۲: طبقه‌بندی گردشگری سلامت ۳۳
- نمودار ۲-۲: حلقه‌های مهم بخش خدمات گردشگری پزشکی (مدل مفهومی) ۳۴
- نمودار ۳-۲: برآورد بیماران خارجی درمان شده در سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۵ ۶۰

فصل سوم: روش شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

- نمودار ۱-۳: بیشینه و کمینه دما طی دوره سی ساله (۱۳۹۰-۱۳۶۰) در شهر یزد ۱۰۰
- نمودار ۲-۳: میانگین بارش ماهیانه طی دوره سی ساله (۱۳۹۰-۱۳۶۰) در شهر یزد ۱۰۱
- نمودار ۳-۳: روند تغییرات جمعیت شهر یزد طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۳۵ ۱۰۳

فصل چهارم: یافته‌ها و نتایج تحقیق

- نمودار ۱-۴: توزیع افراد پرسش شونده در سنین مختلف ۱۱۵
- نمودار ۲-۴: توزیع جنسی افراد پرسش شونده در سنین مختلف بر حسب درصد ۱۱۵
- نمودار ۳-۴: توزیع گردشگران در مراکز درمانی منتخب ۱۱۶
- نمودار ۴-۴: توزیع فراوانی استان‌های مبدأ گردشگران درمانی ۱۱۷
- نمودار ۵-۴: فراوانی قومیت‌های گردشگران درمانی ۱۱۷
- نمودار ۶-۴: توزیع درصد فراوانی سطوح تحصیلی گردشگران درمانی ۱۱۸
- نمودار ۷-۴: توزیع اشتغال گردشگران درمانی ۱۱۸
- نمودار ۸-۴: میزان درآمد گردشگران درمانی ۱۱۹
- نمودار ۹-۴: توزیع ادیان گردشگران درمانی ۱۱۹
- نمودار ۱۰-۴: تعداد روزهای گردشگران درمانی در شهر یزد ۱۲۰
- نمودار ۱۱-۴: محل اقامت گردشگران درمانی در شهر یزد ۱۲۰
- نمودار ۱۲-۴: نحوه آشنایی گردشگران درمانی با مراکز درمانی بر حسب درصد ۱۲۱
- نمودار ۱۳-۴: توزیع انواع بیماری‌های گردشگران درمانی ۱۲۲
- نمودار ۱۴-۴: توزیع اولویت انتخاب مراکز درمانی گردشگران درمانی ۱۲۲

فهرست تصاویر

عنوان صفحه

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

- تصویر ۱-۲: محیط زیست گردشگری بازدید کننده ۳۰
- تصویر ۲-۲: موقعیت و پراکندگی کشورهای موفق در زمینه گردشگری درمانی ۵۱
- تصویر ۳-۲: مبدا و مقصد گردشگری پزشکی در سطح جهان ۵۸

فصل سوم: روش شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

- تصویر ۱-۳: نمایی از بیمارستان شهید صدوقی ۱۰۵
- تصویر ۲-۳: نمایی از بیمارکز قلب افشار ۱۰۶
- تصویر ۳-۳: نمایی از مرکز تولید مثل ۱۰۷
- تصویر ۴-۳: هولوگرام بیمارستان مجیبیان ۱۰۸
- تصویر ۵-۳: نمایی از بیمارستان مرتاض ۱۰۹
- تصویر ۶-۳: نمایی از بیمارستان مادر ۱۱۰

فهرست نقشه‌ها

عنوان صفحه

فصل سوم: روش شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

- نقشه ۱-۳: موقعیت استان یزد در کشور ۹۷
- نقشه ۲-۳: تقسیمات سیاسی استان یزد ۹۷
- نقشه ۳-۳: موقعیت مراکز درمانی در سطح شهر یزد ۱۰۴

فهرست دیاگرام‌ها

عنوان صفحه

فصل دوم: مبانی نظری پژوهش

- دیاگرام ۱-۲: چارچوب نظری پژوهش ۷۹

فصل سوم: روش شناسی پژوهش و محدوده مورد مطالعه

- دیاگرام ۱-۳: انواع روش‌های گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر ۹۰
- دیاگرام ۲-۳: تقسیمات بخش مرکزی شهرستان یزد ۹۸